

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 16.10.1948 Časová verzia predpisu účinná od: 01.08.1950 do: 31.12.1952

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

232

Z á k o n

zo dňa 6. októbra 1948

o Štátnom súde.

Národné zhromaždenie republiky Československej sa uznieslo na tomto zákone:

Hlava prvá.

Organizácia Štátneho súdu.

§ 1.

Zriadenie Štátneho súdu.

Pre celé územie Československej republiky sa zriaďuje Štátny súd so sídlom v Prahe.

§ 2.

Zloženie Štátneho súdu.

Štátny súd sa skladá z prezidenta a z potrebného počtu viceprezidentov, občianskych sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

§ 3.

Systemizácia.

(1) Služobné miesto prezidenta Štátneho súdu sa systemizuje v I. stupnici funkčného služného, služobné miesta viceprezidentov sa systemizujú v II. stupnici funkčného služného.

(2) Služobné miesta predsedov senátov sa systemizujú v III. stupnici funkčného služného, služobné miesta ostatných sudcov z povolania v IV. stupnici funkčného služného.

(3) Počet služobných miest sudcov, uvedených v odsekoch 1 a 2, určí a systemizáciu služobných miest ostatných zamestnancov Štátneho súdu schvaľuje vláda, a to v oboch prípadoch na návrh ministra spravodlivosti.

Pridelovanie sudcov na Štátny súd.

§ 4.

Minister spravodlivosti môže na návrh prezidenta Štátneho súdu prechodne prideliť ku službe na Štátny súd sudcov v VI. alebo vyššej stupnici funkčného služného. Proti vôli prideleného sudcu smie pridelenie trvať najviac jeden rok.

Sudcovia z ľudu.

§ 5.

(1) Sudcov z ľudu vymenúva vláda na návrh krajských národných výborov na obdobie jedného roku. Sudcov z ľudu z vojenských osôb v činnej službe (§ 21, ods. 2 a 3) vymenúva vláda z osôb navrhnutých ministrom národnej obrany. Po uplynutí jednoročného obdobia možno tie isté osoby znovu vymenovať.

(2) Na úrad sudcu z ľudu možno povolať len toho, kto je zapísaný do stálych voličských zoznamov, prekročil tridsaťpäť, avšak nie šesťdesiat rokov. Sudcom z ľudu na Najvyššom súde (§ 23, ods. 2) môže byť len osoba znalá práva.

(3) Za sudcov z ľudu nech sa nepovolávajú prezident republiky, členovia zákonodárnych zborov, vlády a Zboru povereníkov, sudcovia z povolania, konceptní úradníci úradu verejnej obžaloby, obhajcovia vo veciach trestných a duchovní.

(4) Prijat' a zastávať úrad sudcu z ľudu je občianskou povinnosťou. Odmietnuť úrad sudcu z ľudu alebo vzdať sa ho možno iba z dôležitých dôvodov; rozhoduje o tom minister spravodlivosti, a ak ide o vojenskú osobu, minister národnej obrany.

§ 8.

Sudcom z ľudu prislúcha náhrada, ktorú určí vláda nariadením.

§ 9.

Prísaha sudcov z ľudu.

Sudca z ľudu sľúbi do rúk prezidenta Štátneho súdu prisahou, že bude zachovávať zákony a nariadenia, vykladať ich v duchu ústavy i zásad ľudovodemokratického zriadenia a rozhodovať nestranne. Sudcovia z ľudu činní na Najvyššom súde (§ 23, ods. 2) zložia prisahu do rúk prvého prezidenta Najvyššieho súdu.

§ 10.

Správa Štátneho súdu.

(1) Prezident Štátneho súdu vedie Štátny súd, dozerá na jeho činnosť a je vo veciach súdnej správy služobným predstaveným všetkých zamestnancov činných u Štátneho súdu.

(2) Ak bráni prezidentovi Štátneho súdu vo výkone pôsobnosti nejaká prekážka, vykonáva jeho pôsobnosť viceprezident Štátneho súdu v služobnom poradí najstarší.

(3) Účtovnú službu pre Štátny súd vykonáva účtáreň Ministerstva spravodlivosti. Pre zvyšok kalendárneho roku 1948 robí tak účtáreň zemskeho súdu.

§ 11.

Inštančný porad a dozor v správnych veciach.

(1) V správnych veciach Štátneho súdu rozhoduje v inštančnom poradí minister spravodlivosti.

(2) Dozor nad správou Štátneho súdu vykonáva minister spravodlivosti.

Verejný obžalobca.

§ 12.

(1) Na úkony verejnej obžaloby, ustanovené trestným poriadkom a predpismi ho meniacimi a doplňujúcimi, sa zriaďuje pri Štátnom súde Štátna prokuratúra.

(2) Členovia Štátnej prokuratúry sú štátny prokurátor a štátni viceprokurátori.

(3) Služobné miesto štátneho prokurátora sa systemizuje v II. stupnici funkčného služného, služobné miesta štátnych viceprokurátorov v III. stupnici funkčného služného.

(4) Počet služobných miest štátnych viceprokurátorov určí vláda na návrh ministra spravodlivosti.

§ 13.

Minister spravodlivosti môže na návrh štátneho prokurátora prechodne prideliť k službe na Štátnu prokuratúru konceptných pragmatikálnych úradníkov štátnych zastupiteľstiev a sudcov. Proti vôli prideleného sudcu smie pridelenie trvať najviac jeden rok.

§ 14.

(1) Štátny prokurátor vedie Štátnu prokuratúru, dozerá na jej činnosť, prikazuje pracovné úlohy jednotlivým jej členom a je služobným predstaveným všetkých zamestnancov činných na Štátnej prokuratúre; je podriadený priamo ministrovi spravodlivosti.

(2) Ak bráni štátnemu prokurátorovi vo výkone pôsobnosti nejaká prekážka, vykonáva jeho pôsobnosť štátny viceprokurátor v služobnom poradí najstarší.

§ 15.

Kancelárske a zriadenecké práce na Štátnej prokuratúre vykonávajú zamestnanci Štátneho súdu príslušnej kategórie.

§ 16.

Služobné príjmy zamestnancov Štátnej prokuratúry vymeriava a poukazuje Štátny súd; vypláca ich účtáreň Ministerstva spravodlivosti.

Hlava druhá.

Príslušnosť Štátneho súdu a všeobecné ustanovenia.

Senáty Štátneho súdu.

§ 21.

(1) Senáty Štátneho súdu sú päťčlenné. Predseda a dvaja členovia sú sudcovia z povolania, dvaja členovia sú sudcovia z ľudu. Sudcovia z ľudu sa však okrem hlavného pojednávania zúčastňujú na rozhodovaní, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

(2) Ak podlieha obvinený alebo niektorý z obvinených ináč vojenskej súdnej právomoci, je jedným členom senátu vojenský sudca, ak nie je vojenským sudcom už predseda. Jedným sudcom z ľudu musí byť príslušník toho ozbrojeného sboru, ku ktorému patrí obvinený; ak patria

spoluobvinení k rôznym ozbrojeným sborom, povolajú sa sudcovia z ľudu tak, aby každý sbor bol pokiaľ možno zastúpený.

§ 22.

(1) Senáty a radu Štátneho súdu zostaví prezident Štátneho súdu začiatkom kalendárneho roku na celý tento rok.

(2) Prezident Štátneho súdu je oprávnený predsedáť ktorémukoľvek zasadnutiu senátu, pokiaľ vo veci, o ktorú ide, nie je vylúčený.

§ 23.

Senáty Najvyššieho súdu.

(1) Najvyšší súd vykonáva súdnu moc vo veciach, v ktorých v prvej stolici rozhodoval Štátny súd, v päťčlenných senátoch. Ak podlieha obvinený alebo niektorý z obvinených ináč vojenskej súdnej právomoci, musia byť dvaja členovia týchto senátov vojenskými sudcami činnými na Najvyššom vojenskom súde.

(2) Ak rozhoduje Najvyšší súd o opravnom prostriedku (mimoriadnom opravnom prostriedku) proti rozhodnutiu, na ktorom sa zúčastnili sudcovia z ľudu, súdi v senátoch rozšírených o dvoch sudcov z ľudu.

(3) Senáty, uvedené v odsekoch 1 a 2, zostavuje začiatkom každého roku prvý prezident Najvyššieho súdu po dohode s prezidentom Najvyššieho vojenského súdu.

Hlava štvrtá.

Prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 47.

Zrušovacie a pozmeňovacie ustanovenia.

(1) Zrušujú sa všetky predpisy, odporujúce tomuto zákonu, najmä zákon č. 68/1935 Sb. Ustanovenie § 128 zákona č. 131/1936 Sb. zostáva nedotknuté.

(2) V § 212 tr. ř. sa pripojuje ďalšia veta: „Ak je toho názoru, že je príslušný Štátny súd, vysloví len nepríslušnosť súdu, na ktorom bol podaný obžalobný spis, a uvedie tento dôvod.“

(3) Ustanovenie § 56, ods. 1 zák. zo dňa 11. marca 1931, č. 48 Sb., o trestnom súdnictve nad mládežou, sa mení a znie: „Príslušnosť Štátneho súdu sa vzťahuje i na osoby mladistvé; v konaní proti nim pred Štátnym súdom použijú sa ustanovenia §§ 37 až 39, § 40, ods. 2 až 5, § 44, ods. 1 a 2, § 45 a § 47, ods. 5.“

§ 48.

Účinnosť a vykonanie zákona.

Tento zákon nadobúda účinnosť ôsmym dňom po vyhlásení; vykonajú ho ministri spravodlivosti, vnútra a národnej obrany v dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Nosek v. r.

Dr. Čepička v. r.

